

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਐਸ.ਐਸ. ਦੁਲਟ, ਏ.ਐਨ. ਗਰੋਵਰ ਅਤੇ ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ ਜੇ.ਜੇ. ਅੱਗੇ

ਕੋਲਾਸ ਨਾਥ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਬਟਾਲਾ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1956 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 504.

ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਐਕਟ (1911 ਦਾ III)—ਸੈਕਸ਼ਨ 84 ਅਤੇ 86—ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿ ਕੀ ਕੁਝ ਵਸਤੂਆਂ ਇਕ ਆਈਟਮ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਕਟਰੋਏ ਡਿਊਟੀ ਚਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ—ਕੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਯੋਗ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 84 ਕਿਸੇ ਵੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਵਸੂਲੀ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 86 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ ਆਕਟਰਾਏ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਆਈਟਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਸਤੂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਸੂਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਆਈਟਮ 122 ਵਿਚ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਇਹ ਗਲਤੀ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 84 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣਾ ਉਪਾਅ ਮੰਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗਲਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਫੋਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਮੇਟੀ ਉਸ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੁਦਈ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੀ ਕੁਝ ਸਾਮਾਨ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਸਰੀ ਆਈਟਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਕਟਰੋਏ ਡਿਊਟੀ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

18 ਮਈ, 1961 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਡੀ. ਫਲਸ਼ਾਅ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ, ਏ.ਐਨ. ਗਰੋਵਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਨੇ 4 ਅਕਤੂਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਕਾਰਨ ਕੇਸ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। 'ਬਲ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਦੁਲਟ, ਮਾਨਯੋਗ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਗਰੋਵਰ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਮਹਾਜਨ ਨੇ 5 ਫਰਵਰੀ, 1962 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ.ਐਸ. ਬੇਦੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਵਧੀਕ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਮਿਤੀ 2 ਮਾਰਚ, 1956, ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵ ਰਾਜ ਸੈਣੀ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਬਟਾਲਾ, ਮਿਤੀ 5 ਤਰੀਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ

ਅਪੀਲ ਅਗਸਤ, 1955, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

ਐਚ.ਐਲ. ਸਰੀਨ, ਕੇ.ਸੀ.ਸੂਦ ਅਤੇ ਕੇ.ਕੇ.ਕੁਕਾਰੀਆ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਐਚ.ਆਰ. ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਏ.ਐਸ. ਮਹਾਜਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਗਰੇਵਰ, ਜੇ.-ਉਹ ਸਵਾਲ ਜਿਸ ਲਈ ਦਿਰਝਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੁਝ ਵਸਤੂਆਂ ਇੱਕ ਆਈਟਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1911 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 84 ਅਤੇ 86 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੁਦਈ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰੀ ਸਨ ਅਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਬਟਾਲਾ ਦੀ ਮਿਊਂਸਪਲ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਪਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਨੇ "ਲਾਠੀਆਂ" (ਡੰਡਾ ਦੀ) ਦਰਾਮਦ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਆਕਟਰਾਏ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 105 ਜਾਂ 110 ਦੇ ਤਹਿਤ 0-2-0 ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਆਕਟਰਾਏ ਡਿਊਟੀ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਨ ਪਰ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਵਸਤੂ ਨੰਬਰ 122 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ 2 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਡੰਡਾ 'ਤੇ 2 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਆਕਟਰਾਏ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਵਸਤੂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਲ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਆਈਟਮ 105 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ ਹੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਵਸਤੂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-

[ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 84 ਅਤੇ 86 ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ।]

ਇਹਨਾਂ ਵਰਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਬਾਰ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਘੇਰੇ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਲੰਮੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਮਿੰਟਗੁਮਰੀ ਬਨਾਮ ਮਾਸਟਰ ਸੰਤ ਸਿੰਘ (1) ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਚੀਫ਼ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਹੌਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੋਵੇ। ਇਕੋ ਇਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਜੋ ਉਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਘੋਖਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਮੋਟਰ ਬੱਸ ਸੇਵਾ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ

ਹੀ ਲਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਲਾਰੀਆਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਲਾਰੀਆਂ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਮਿੰਟਗੁਮਰੀ ਦੀ ਹੱਦ ਅੰਦਰ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖੇ ਸਾਰੇ ਵਾਹਨਾਂ 'ਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ। ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਲਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਵਸੂਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਲਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਗ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੀਨ ਮੁਹੰਮਦ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਮੋਹਰੀ ਫੈਸਲਾ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 84 ਅਤੇ 86 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ-ਲਾਅ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਉਪਾਅ 84 ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਐਕਟਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਬਾਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ-

"ਸ਼ਬਦ 'ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ' ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਸੈਕਸ਼ਨ 86 ਦਾ (1) ਉਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਹੈ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ 84, ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਟੈਕਸ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਉਗਰਾਹੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 86 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਬਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਮੰਗ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਲਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੋਂ ਟੈਕਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਗ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਟੈਕਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਾਹਨਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਿਰਫ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਪਰ ਇਕਸਾਰ ਨਿਰਣਾ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਸਫ਼ਾ 387 'ਤੇ ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ, ਜੋ ਮੈਂ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਠੋਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ: -

"ਇੱਕ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਿਊਂਸਪਲ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ, ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੇਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਫੋਰਮ ਤੋਂ ਇਸਦਾ ਉਪਾਅ ਮੰਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ

ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇ ਕੋਲ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਦਾ ਸਾਧਾਰਨ ਉਪਾਅ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ 'ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ (ਐੱਸ. 9, ਸਿਵਲ ਪੀ.ਸੀ.)"

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਨਾਨਬਹਾਰ ਹੁਸੈਨ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਬਟਾਲਾ.(2) ਵਿੱਚ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਟਰਮੀਨਲ ਟੈਕਸ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 57 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਊਂਸਪਲ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਦਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਸਾਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਟੈਕਸ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 55 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਡਗਲਸ ਯੰਗ, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਦੀਨ ਮੁਹੰਮਦ, ਜੇ. ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ, ਪਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ, ਜਿਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ: -

“ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਭਾਵੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੈ।

ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੀਨ ਮੁਹੰਮਦ, ਜੇ

“ਕੇਸ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿਸਥਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਟੈਕਸ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਗਰੇਵਰ, ਜੇ. ਨਾਨਬਹਾਰ ਹੁਸੈਨ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਬਟਾਲਾ (2) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਕੇਸ ਸੀ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣ ਜੋ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ. ਮੈਸਰਜ਼ ਲਾਇ ਸਿੰਘ ਅਮਰ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਮੁਕਤਸਰ (3) ਵਿੱਚ ਅੱਛਰੂ ਰਾਮ, ਜੇ. ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨਾਲ ਵਜ਼ਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਿੱਤਲ ਨੂੰ ਸੋਨਾ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਿਊਂਸੀਨਲ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਦੀ ਦਰਾਮਦ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਦਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੋਨੇ 'ਤੇ ਲਗਾਉਣ ਯੋਗ ਸੀ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਿਰਫ ਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਸੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਬਨਾਮ ਫਰਮ ਹੁਕਮ ਚੰਦ-ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ (4) ਵਿੱਚ ਹਿਲਟਨ, ਜੇ. ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਔਖੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਤੇਲ ਖਣਿਜ ਤੇਲ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਬਟਾਲਾ ਵਿੱਚ ਬਟਾਲਾ ਬਨਾਮ ਐਫ. ਪਿਆਰਾ ਲਾਈ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਭਰਾਵਾਂ (1955 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 110) ਨੇ 22 ਸਤੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ. ਜੇ. ਨੇ ਅੱਛਰੂ ਰਾਮ, ਜੇ. ਦੇ ਤਰਕ ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਿੱਲੂ ਮਾਈ ਬਨਾਮ ਕੰਟੋਨਮੈਂਟ ਬੋਰਡ, ਜਲੰਦੂਰ (5) ਵਿੱਚ ਬਿਸ਼ਰੀ ਨਰਾਇਣ ਅਤੇ ਦੁਆ

ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਕੰਟੇਨਮੈਂਟ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ 8,156-4-0 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਿ ਇਹ ਮੰਗ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਸੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਰਕਮ ਕਦੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਛਾਉਣੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 84 ਤੋਂ 88 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਮਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅੰਤਮਤਾ ਸਿਰਫ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਪਬੰਧ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰੋਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਮਾਸਕ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (6) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਖੋਜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਚਰਾਏ ਡਿਊਟੀ ਕਦੇ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ, ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਬਨਾਮ ਐਫ. ਸੇਠ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੋਹਣ ਲਾਈ (1952 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 30) ਵਿੱਚ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਨੂੰ ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸੀ) ਅਤੇ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ., ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ। ਉੱਥੇ ਟਰਮੀਨਲ ਟੈਕਸ ਟਰਮੀਨਲ ਟੈਕਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ 69 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਆਈਟਮ 68 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਆਈਟਮ 'ਸਾਲਟ ਕਾਮਨ' ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਆਈਟਮ, 'ਆਮ ਲੂਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੂਣ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਸਤੂ ਦਾ ਰੇਟ ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ ਤਿੰਨ ਕਿੱਲੋ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਲਈ ਦਸ ਆਨੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ ਸੀ। ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਅੱਛਰੂ ਰਾਮ, ਜੇ. ਮੈਸਰਜ਼ ਲਾਇ ਸਿੰਘ ਅਮਰ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਮੁਕਤਸਰ (3) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਬਾਲਾ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ। ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (7)। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਲ 'ਤੇ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1884 ਦੇ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੱਲੋਂ ਰਿਫੰਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ। ਲਾਹੌਰ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ, ਦੀਨ ਮੁਹੰਮਦ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਪੰਨਾ 381 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪਾਅ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜੇਕਰ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟੈਕਸ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਖਿੱਚੇ ਗਏ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਖੌਤੀ ਟੈਕਸ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ, ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਬਨਾਮ ਐਫ. ਸੇਠ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੋਹਣ ਲਾਈ (1952 ਦਾ ਆਰ. ਐਫ. ਏ. 30) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਨੇ ਇਸ ਪੱਖ 'ਤੇ ਚੰਗਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਰ, ਆਦਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਲਾਹੌਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੀਨ ਮੁਹੰਮਦ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਪਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਉਸਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ

ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਰਥਹੀਣ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਉਦੋਂ ਢੁਕਵਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਉਪਾਅ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਅਖਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਉਪਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਬੈਂਚ ਦਾ ਅੰਤਮ ਸਿੱਟਾ ਲਾਹੌਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਕੁਝ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਮਾਸਕ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (6) ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਉੱਥੇ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਫਰਮ ਸਨ, ਜੋ ਜਾਵਾ ਤੋਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੁਪਾਰੀ ਆਯਾਤ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਾਵਾ ਤੋਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਰਸਤੇ ਪਾਂਡੀਚੇਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੇਲ ਰਾਹੀਂ ਪੰਚੂਤੀ ਲਈ ਸੁਪਾਰੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਖੇਪਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਖੇਪ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਦਰਾਸ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕਸਟਮ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ, ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਪਾਰੀ "ਉਬਾਲੇ" ਸਨ। 31 ਦਸੰਬਰ, 1932 ਨੂੰ ਕਲੀਅਰ ਕੀਤੇ ਗਏ 1,000 ਬੈਗ, 23 ਪ੍ਰਤੀ cwt .ਰੁਪਏ ਦੇ ਟੈਰਿਫ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ 37.5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਸਨ। ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਬੈਗ, ਜੇਕਰ ਕਲੀਅਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ 16 ਪ੍ਰਤੀ cwt. ਰੁਪਏ ਦੇ ਟੈਰਿਫ ਮੁੱਲ 'ਤੇ 45 ਫੀਸਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਗੇ। ਕਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਉਹ ਅਸਫਲ ਰਹੀ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੋਧ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁਦਈਆਂ ਤੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਧ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬੇਦਖਲੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। . ਸੈਕਸ਼ਨ 188 ਅਤੇ 191 ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਇੱਕ ਸਟੀਕ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੋਡ ਉਹਨਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਮੁਖੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਿਹੜੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਭੌਤਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਨੱਥਾ ਸਿੰਘ (8), ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਮਿੰਟਗੁਮਰੀ ਬਨਾਮ ਮਾਸਟਰ ਸੰਤ ਸਿੰਘ (1) ਵਿੱਚ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਰਿਲੀਫ ਆਫ ਡਿਬਟੇਡਨੈਸ ਐਕਟ, 1934 ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬੋਰਡ, ਕਿਸੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਭਕਾਰੀ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਬੋਰਡ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸਨ। ਉਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਪੰਨਾ 407 'ਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੇਸ ਕਲੋਨੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਬਨਾਮ ਵੀ/ਇਲਿਅਨ (9) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਸਵਾਲ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ "ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨੁਕਸ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ, ਜਾਂਚ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਾਂ ਕੁਝ ਮੁੱਢਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।" ਜੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਕੋਰਮ ਗੈਰ-ਨਿਆਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, "ਇਤਰਾਜ਼ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਤੱਥ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ"। ਇਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਐਮ. ਕਿਊਮੇ-ਉਦ-ਦੀਨ ਬਨਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਸ (10), ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ਼ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਮਾਸਕ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (6) ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਅਧੀਨ ਰਿਲੀਫ਼ ਆਫ਼ ਰਿਬਲਡਨੈਸ ਐਕਟ, 1934, ਬੋਰਡ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੈਣਦਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸਤਾਨਾ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਮਿੰਟਗੁਮਰੀ ਬਨਾਮ ਮਾਸਟਰ ਸੰਤ ਸਿੰਘ (1) ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਹੰਮਦ ਦੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਇਮਾਮ ਦੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (11) ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜ਼ਰ-ਏ-ਮਿਲਕੀਅਤ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ (ਕਾਲੋਨੀ ਐਕਟ, 1893 ਦੇ ਤਹਿਤ) ਦੇਣ 'ਤੇ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਵਰਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗ੍ਰਾਂਟੀ. ਕਿਊਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਾਉਣਾ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਉੱਥੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਇਹ ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਯੋਗ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਮਿੰਟਗੁਮਰੀ ਬਨਾਮ ਮਾਸਟਰ ਸੰਤ ਸਿੰਘ (1) ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਜੇ ਮੈਂ ਪੁਨਰ-ਉਥਨ ਨਾਲ ਕਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਮੂਰਤੀਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। . ਦਰਅਸਲ, ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਵਾਨ ਵਕੀਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਜਾਂ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 84 ਕਿਸੇ ਵੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਵਸੂਲੀ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 86 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਐਕਟ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ ਆਕਟਰਾਏ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਆਈਟਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਸਤੂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਸੂਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ 122 , ਇਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗਲਤੀ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 84 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣਾ ਉਪਾਅ ਮੰਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗਲਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਫੋਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ

ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਖਾਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੋਹਰੀ ਕੇਸ ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਲਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਮਾਲਕ 'ਤੇ ਵਸੂਲਣ ਯੋਗ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਗ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਬਾਹਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਗ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਅੱਛਰੂ ਰਾਮ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਮੈਸਰਜ਼ ਲਾਇ ਸਿੰਘ ਅਮਰ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਮੁਕਤਸਰ (3) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਚਮਕਦਾਰ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਪਿੱਤਲ ਨੂੰ ਸੋਨਾ ਮੰਨ ਕੇ ਇਸ 'ਤੇ ਲੇਵੀ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਉਸ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਹੁਣ ਗਲਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾੜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ, ਜੋ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈਟਮ 122 ਦੇ ਅਧੀਨ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਈਟਮ 105 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਧਾਰਾ 84 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗ ਕੇ ਸੁਧਾਰੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਮੇਟੀ ਉਸ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਮੌਕਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹੀ ਜਵਾਬ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਨਿਰਣਾ ਲਈ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਐਸ.ਐਸ. ਦੁਲਟ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਜੀਵ ਮਿਤਲ (ਅਨੁਵਾਦਕ)